

مهارت‌های تصمیم‌گیری و حل مسأله

مطابق سرفصل مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

(مهارت‌های مشترک)

انستگاه جامع علمی کاربردی

تأليف: محمد آذرن

محررين: محمد آذرن

على روزبه نيا

(دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، باشگاه پژوهش‌های جوان و نخبگان)

مهدی تیموری

تهران

۱۳۹۳

انتشارات ساکو

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : مهارت‌های تصمیم‌گیری و حل مسأله: مطابق سرفصل مصوب وزارت علوم... / محمد همتی‌فر، علی روزبه‌نیا، مهدی تیموری
مشخصات نشر : تهران: ساکو، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری : ۱۲۴ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۷۰-۳۲-۵
وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : حل مسأله.
موضوع : تصمیم‌گیری
موضوع : مدیریت
شناخت افزوده : روزبه‌نیا، علی، ۱۳۶۱-
شناخت افزوده : تیموری، مهدی، ۱۳۶۳-
هبدندی کنگه : BF۴۴۹/م۹ ۱۳۹۳
رده یابی : ۱۵۳/۴۳
شماره کتابساز : ۳۶۲۹۴۵۳

تلفن مرکز پخش : ۰۲۱-۶۶۵۷۲۶۹۲-۰۴۹۵۲۴

www.nashresaco.com / www.nashresaco.ir

نام کتاب : مهارت‌های تصمیم‌گیری و حل مسأله
مؤلفان : محمد همتی‌فر، علی روزبه‌نیا، مهدی تیموری
ناشر : ساکو
خروجی : ساکو
طرح جلد : علی روزبه‌نیا و سمیه سفلاهی
لیتوگرافی : طاووس رایانه
چاپخانه : عطا
سال نشر : ۱۳۹۳
نوبت چاپ : اول
شمارگان : ۱۰۰۰
قیمت : ۷۲۰۰ تومان

ISBN: 978-600-7270-32-5

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۷۰-۳۲-۵

«مسئولیت مطالب کتاب به عهده مؤلف و کلیه حقوق مادی و معنوی کتاب متعلق به ناشر می باشد.»

فهرست مطالب

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
فصل اول - مفاهیم اصلی مسئله یابی		مدل سطل زباله برای تصمیم گیری	۴۶
فرایند مسئله یابی	۸	شرایط تصمیم گیری	۴۷
رویه مستقیم	۸	شرایط اطمینان	۴۸
رویه های غیر مستقیم	۹	شرایط مخاطره	۴۹
مسئله یابی غیر رسمی	۱۰	شرایط عدم اطمینان	۵۲
قانون طلایی مدیریت در مسئله یابی	۱۰	محدودیت های تصمیم گیری	۵۵
علیه مدیریت	۱۱	اهمیت تصمیم گیری در مدیریت	۵۶
نیمه تصمیم ها	۱۲	خودآزمایی فصل سوم	۵۹
دیدگاه سیستمی	۱۴		
سیستم اطلاعات مدیریت	۱۶	فصل چهارم - تکنیک های کمی و کیفی کاربردی	
سیستم پشتیبانی از تصمیم	۱۸	تصمیم گیری	
انواع مسئله	۱۹	تجزیه مسئله	۶۲
انواع تصمیم ها	۲۰	روش پنج راه	۶۴
شناخت اصول و دانش های کاربردی مسئله	۲۱	روش پنج دلیلو و یک اچ	۶۵
خودآزمایی فصل اول	۲۱	روش پنج ام + ای	۶۵
		روش اقدام اصلاحی/پیشگیرانه	۶۶
		روش چرخه بهبود مستمر (PDCA/دمنینگ) در	
فصل دوم - مهارت های حل مسئله		فرایند	۶۷
تعریف دقیق مسئله	۲۸	روش طوفان ذهنی (بارش فکری)	۶۹
تعیین اهداف و ارزش ها	۳۰	روش گره اسمی	۷۰
تهیه فهرستی از راه حل های مختلف (گزینه یابی و		روش دلفی	۷۱
گزینه سازی)	۳۱	روش اطلاعات ها الکترونیکی	۷۱
ارزیابی راه حل های مطرح شده و انتخاب بهترین راه		روش تریس سود	۷۲
حل (موازنه ها و انتخاب)	۳۲	روش تحلیل سوابق	۷۴
ارزشیابی نتایج حاصل از انتخاب راه حل	۳۳	روش های بصری برای تصمیم گیری	۷۵
نتایج حاصل از راه حل اجرا شده	۳۴	نمودار براکندگی بهره کنش	۷۶
خودآزمایی فصل دوم	۳۵	روش درخت تصمیم	۷۹
		روش هیستوگرام (نمودار ستون)	۸۱
فصل سوم - فرایند تصمیم گیری		روش نمودار پارتو	۸۲
تعریف تصمیم گیری	۳۸	روش نمودار علت و معلول (استخوان ماهی / ایشی	
انواع تصمیم (تصمیم معمول و غیر معمول)	۳۹	کاوا)	۸۵
رویکرد عقلایی تصمیم گیری	۴۲	روش نمودار جریان فرایند	۸۹
رویکرد سیاسی و مبتنی بر قدرت در تصمیم گیری		روش توافق به وسیله کارت	۹۰
	۴۴	روش ماتریس انتخاب زوجی	۹۰

۱۰۴.....	روش تجزیه و تحلیل مورفولوژیک.....	۹۱.....	روش رتبه بندی معیارها.....
۱۰۷.....	روش تریز (خلاقیت شناسی).....	۹۲.....	روش اجماع.....
۱۱۴.....	روش فرایند حل خلاق مسئله.....	۹۲.....	روش هشت دی.....
۱۱۶.....	روش تحلیل سلسله مراتبی.....	۹۵.....	روش کوه یخ.....
۱۲۳.....	خودآزمایی فصل چهارم.....	۹۹.....	روش شش کلاه تفکر.....
۱۲۴.....	منابع و مآخذ.....	۱۰۱.....	روش اسکمپر.....
		۱۰۳.....	روش P.P.C.....
		۱۰۳.....	روش وارونه سازی مسئله.....

www.ketab.ir

مهم‌ترین وظیفه مدیر یک سازمان، تصمیم‌گیری است. هنگامی که مدیر با مسئله‌ای روبرو می‌شود، باید تصمیم‌گیری نماید؛ اما آیا نیاز به حداقل اطلاعاتی دارد؟ اگر چنین است، این مدیر به دنبال روش قطعی تصمیم‌گیری است. اگر مدیر با تلاش زیاد به دنبال بهترین راه حل که مقتضی‌ترین و ضروری‌ترین باشد می‌گردد، در این صورت روش مدیر، علمی و منطقی است. شش نوع مسئله و روش‌های مختلف تصمیم‌گیری و دانستن آنکه کدامیک بهتر است و توانایی انتخاب روش مطلوب، می‌تواند یکی از نیرومندترین مهارت‌های مدیریتی باشد.

این کتاب بر مبنای سرفصل مصوب وزارت علوم تحقیقات و فناوری برای دروس مهارت مشترک دانشگاه جامع علمی کاربردی، می‌باشد که قصد دارد به دانشجویان مفاهیم و اصول مسئله‌یابی و تصمیم‌گیری را آموزش دهد. لازم به ذکر است این کتاب قابل استفاده برای سایر رشته‌های مهندسی و مدیریت می‌باشد. فصل اول به تعاریف پایه و مفاهیم اصلی مسئله‌یابی و انواع آن پرداخته می‌شود. مهارت‌های حل مسئله در فصل دوم مطرح گردیده است. آشنایی با فرایند تصمیم‌گیری در فصل سوم ارائه شده است. سرانجام در فصل چهارم به تکنیک‌های کمی و کیفی کاربردی تصمیم‌گیری پرداخته شده است.

در اینجا لازم می‌دانیم از دانشجویانمان در دانشگاه‌های علمی کاربردی، علوم و فنون قزوین، نیرومحرکه، پارس و خانه کارگر که انگیزه تهیه این کتاب را در ما ایجاد کردند، تشکر کنیم. همچنین از ریاست محترم مرکز آموزش علمی کاربردی علوم و فنون قزوین جناب آقای بابایی و مدیریت محترم انتشارات ساکو جناب آقای غلامی کلیتش به ایجاد و نشر این اثر استقبال و حمایت کردند، سپاسگزاری می‌نماییم. بدون شک این مجموعه علمی-پژوهشی و اشکال نمی‌باشد، خوشحال می‌شویم که اساتید و دانشجویان گرامی، انتقادات و نظرات خود را با ما در میان بگذارند تا در چاپ‌های بعدی مورد استفاده قرار گیرد.

محمد همتی فر (mohammad_hf12005@yahoo.com)

علی روزبه‌نیا (Ali_roozbeh@yahoo.com)

مهدی تیموری

تابستان ۱۳۹۳